

даванието тръбва да стой много по-добре. Тъй щото можемъ да кажемъ, че до сега народътъ, като нѣщо цѣло, е испълнилъ свойъ дѣлъ, нѣ онзи елементъ въ народното просвѣщение, който много зависи отъ лична инициатива и личенъ трудъ — литературата, надали е отговарялъ на нуждите и сега още съмнително е да отговаря. Ний сме убѣдени, че по причина на нѣмание колко годъ свѣтни книги за четене, мнозина, получили само първоначално образование въ напитъ училища, пакъ сѫ успѣли да забравятъ да четятъ и да пишатъ. Нѣма съмнение, че у насъ има много такива тѣй наречени рецидивисти по безграмотността. Ний никога не сме имали популярни книги въ народа и до днесъ неможемъ да укажемъ нито на една, която да е станала негова любима, настолна книга. Та изобщо съ литературната си дѣятельность отъ съществуванието на Княжеството, ний нѣма твърдѣ съ що да се гордѣемъ, макаръ старитѣ прѣчки и да сѫ прѣманжти. Освѣнъ учебнициѣ, скоро прѣведени или не особено вѣщо скомпилирани почти нищо друго не се е явявало. Нѣколкото прѣводни статии въ разнитѣ периодически списания немогатъ да попълнятъ онова, което е нужно за народно четене. Тая е причината, която накара нѣколцина живѣщи въ столицата да поемятъ върху себе си съставянието на едно дружество, задачата на което да биде издаванието и распространението полѣзни знания въ народа и развитието на неговий вкусъ. Дружеството взе за свой покровителъ св. Клиmenta, който още прѣди хиляда години неуморно е работилъ за просвѣщението на Българския народъ и за развитието на неговата литература.

„Всички, които прочетятъ уставътъ на дружеството, ще видятъ, че главната цѣль на учредителите е — да могатъ да привлѣкятъ, колко се може по-вече членове, които да го поддържатъ съ своите литературни трудове и още да спомогнатъ за распространението на тѣзи трудове измежду массата на населението. И понеже основателите желаятъ да привлѣкятъ всички ония, които се интересуватъ съ умственниятъ напрѣдъкъ на нашето отечество, затова ще употребятъ всички усилия, щото да не допускатъ никакви партизански влияния. Освѣнъ това, тѣй като издаваемите книжки се предназначаватъ не само за Княжеството, нѣ и за Българите другадѣ, настоятелството нѣма да допусне въ тѣхъ нищо, което може да компрометира дружеството въ очите на властите, подъ които се намиратъ